

HELSINGBORG

BOLAGSSTYRNING
DNR: 562/2021

Bolagsstyrning i Helsingborgs stad

Innehållsförteckning

1 Inledning	5
1.1 Syfte	5
1.2 Staden som ägare	5
1.3 Stadens styrmodell	5
1.4 Värdeskapande ägarstyrning	6
2 Bolagsorgan	7
2.1 Kommunfullmäktige	7
2.2 Kommunstyrelsen och dess uppsiktsplikt	8
2.3 Bolagsstämma	9
2.4 Ombud på bolagsstämman	9
2.5 Bolagsstyrelse	9
2.6 Verkställande direktör	9
2.7 Revisorer	10
2.8 Lekmannarevisorer	10
2.9 Finansutskottet	10
3 Formella styrdokument	12
3.1. Bolagsordning	12
3.2. Ägardirektiv	12
3.3. Aktieägaravtal	12
3.4 Övriga styrdokument	12
4 Bolagsstyrning i HSFAB-koncernen	13
4.1 Organ	13
4.1.1 Helsingborgs Stads Förvaltning AB	13
4.1.2 Styrelsen	14
4.1.3 Finansutskottet	14
4.1.4 Finansråd	14
4.1.5 Bolagsledningsgrupp (BLG)	14
4.1.6 Beredningsgrupp	15
4.1.7 Koncernadministrativt nätverk	15
4.2 Styrning av helägda dotterbolag och dess helägda dotterbolag	15
4.2.1 Bolagsordning	15

4.2.2	Ägardirektiv och instruktioner	15
4.2.3	Övriga styrdokument.....	16
4.2.4	Ägardialoger.....	16
4.2.5	Presidiekonferens	16
4.2.6	Bolagsdag med årsstämmor.....	16
4.2.7	Rutiner för uppföljning och rapportering	17
4.2.8	Informationsärenden till HSFAB	17
4.2.9	Frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.....	17
4.3	Styrning av delägda bolag under Öresundskraft	18
4.3.1	Aktieägaravtal	19
4.3.2	Bolagsordning.....	19
4.3.3	Ägardirektiv	19
4.3.4	Information till HSFAB	19
4.3.5	Rutin för uppföljning.....	19
4.3.6	Delägda bolags förvärv av aktier i andra bolag.....	19
4.3.7	Frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.....	19
4.4	Styrning av delägda bolag under HSFAB.....	20
4.4.1	Aktieägaravtal	20
4.4.2	Bolagsordning.....	20
4.4.3	Ägardirektiv	20
4.4.4	Styrdokument.....	20
4.4.5	Information och ägardialog	21
4.4.6	Ägarsamråd i NSR.....	21
4.4.7	Teknisk och ekonomisk delegation för NSR.....	21
4.4.8	Styrning och beredning av det kommunala renhållningsansvaret 21	
4.4.9	Rutin för uppföljning.....	22
4.4.10	Frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.....	23
5	Styrning av direktägda bolag.....	24
5.1	Organ	24
5.1.1	Kommunstyrelsen	24
5.1.2	Bolagsstyrelsen.....	25

5.2	Styrning	25
5.2.1	Aktieägaravtal	25
5.2.2	Bolagsordning	25
5.2.3	Ägardirektiv	25
5.2.4	Ägarsamråd och dialoger.....	26
5.2.5	Ekonomiska- och tekniska samråd i NSVA och Sydsvatten samt forum för samordning.....	27
5.2.6	Styrning och beredning av vatten – och avloppsfrågor	28
5.2.7	Rutin för uppföljning.....	28
5.2.8	Information	29
5.2.9	Frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.....	29
6	Övrigt	31
6.1	Utseende av styrelseledamöter, styrelsens sammansättning och styrelseuppdraget	31
6.1.1	Externa ledamöter	31
6.1.2	Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter, suppleanter och lekmannarevisorer.....	32
6.2	Uppdateringar och ändringar	32

Beslutat av: Kommunfullmäktige i Helsingborg

Datum: 14 juni 2017, § 97

Reviderat: 19 juni 2019 § 96, 25 januari 2022 § 5

Dokumentet gäller för: Helsingborgs stads bolag

Dokumentansvarig: Avdelningen för ekonomi och styrning vid stadsledningsförvaltningen

1 Inledning

En stor del av stadens verksamhet drivs i aktiebolagsform. Bolagen representerar betydande värden och ägs ytterst av kommuninvånarna i Helsingborg. En grundförutsättning för stadens bolagsverksamhet är således att den är till nytta för kommuninvånarna och att den – liksom stadens övriga verksamhet – leder mot vision Helsingborg 2035.

Staden vill skapa goda förutsättningar för de verksamheter som staden äger och förvaltar i bolagsform. Ambitionen är att kommunicera en klar och tydlig bild av syftet med ägarskapet samt vilken utveckling som staden vill se i bolagen.

1.1 Syfte

Syftet med detta dokument är att tydliggöra bolagsstyrningen i staden. Dokumentet ska tillsammans med övriga styrdokument vara ett verktyg i stadens arbete med ägarstyrningen.

1.2 Staden som ägare

I kommunallagen anges förutsättningarna för att överlämna kommunala angelägenheter till ett aktiebolag. Verksamhet som överlämnas och bedrivs i bolagsform ska falla inom den kommunala kompetensen och vara förenlig med kraven på god ekonomisk hushållning.

Det finns även ytterligare krav som ska vara uppfyllda. Exempelvis ska det kommunala ändamålet med verksamheten anges i bolagsordningen och kommunfullmäktige ska utse kommunens styrelserepresentanter. För delägda bolag gäller att de kommunala kraven ska tillämpas i en omfattning som är rimlig med hänsyn till ägarförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt. För bolag som ägs helt av flera olika kommuner gäller kraven i princip fullt ut.

En annan aspekt av staden som ägare är att en kommun inte får ta för stora risker i sin affärsverksamhet. Den ekonomiska risken ska alltid stå i proportion till den förväntade nyttan.

Aktiebolagslagen och andra lagar som är tillämpliga för aktiebolag gäller för de kommunala bolagen. Därutöver gäller rätten att ta del av allmänna handlingar i de bolag där kommuner anses utöva ett rättsligt bestämmande inflytande. För staden är insyn i de kommunala verksamheterna av stor vikt och att allmänheten ges insyn i verksamhet som av bolag genom avtal lämnas över till privata utförare. I de bolag där kommunen har ett dominerande inflytande gäller också reglerna om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet.

1.3 Stadens styrmodell

Stadens styrmodell är de förtroendevaldas verktyg för att styra kommunens verksamheter. Styrmodellen är beslutad i kommunfullmäktige och består av följande delar:

- Visionen är stadens gemensamma och långsiktiga målbild för framtiden.

- Programmet för mandatperioden beskriver de styrandes politiska viljeinriktning för mandatperioden.
- Stadens inriktningar är tvärsektoriella inriktningar för Helsingborgs utveckling mot stadens vision.
- Styrdokument förtydligar politiska viljeinriktningar och ambitioner eller förhållningssätt.
- Bolagets uppdrag beskriver syftet med bolagets verksamhet.
- Bolagets inriktning beskriver ägarens inriktning för bolaget under mandatperioden.
- Bolagets mål tydliggör ägarens prioriteringar.

1.4 Värdeskapande ägarstyrning

Staden tillämpar en värdeskapande ägarstyrning som innebär att staden löpande utvecklar, samordnar och utvärderar bolagsverksamheten så att den skapar största möjliga samhällsnytta. Genom öppenhet och tillit till respektive organs roll skapas mervärde för staden, dess bolag och invånare. Ett viktigt inslag i ägarstyrningen är en aktiv dialog mellan ägaren och bolagen.

Som ett led i den värdeskapande ägarstyrningen är bland andra stadens helägda bolag organiserade i en aktiebolagsrättslig koncern med Helsingborgs Stads Förvaltning AB (HSFAB) som moderbolag i koncernen. Därutöver äger staden direkt och indirekt ett antal bolag.

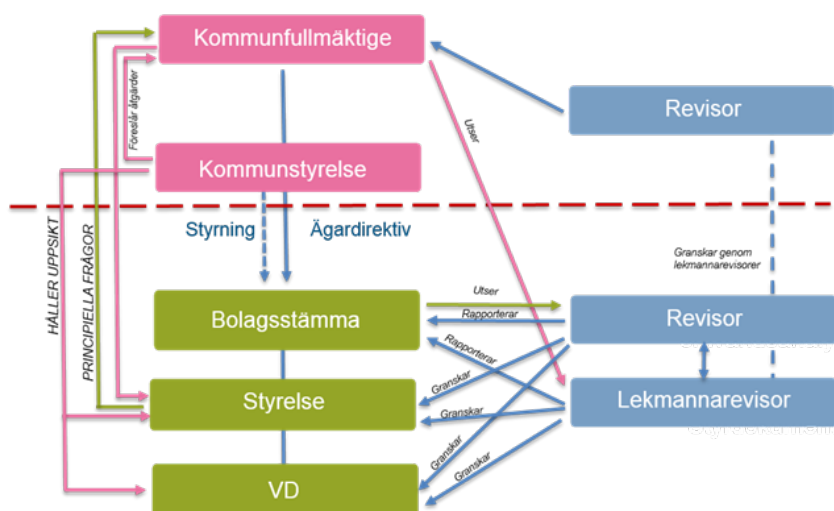

2 Bolagsorgan

Aktiebolagslagen innehåller grundläggande regler om bolagets organisation. I lagen anges vilka organ som ska finnas i bolaget, vilka uppgifter respektive organ har och vilket ansvar de personer har som ingår i bolagsorganen.

Av aktiebolagslagen följer att det i bolaget ska finnas tre beslutsorgan; bolagsstämman, styrelse och verkställande direktör, vilka står i ett hierarkiskt förhållande till varandra. Det ska också finnas ett kontrollorgan, revisor, som utses av bolagsstämman. I den kommunala sfären finns organen kommunfullmäktige och kommunstyrelse, vilka har olika roller i bolagsstyrningen. I kommunala bolag utses också en lekmannarevisor.

Bolagsstyrning handlar om samspelet mellan ägare, styrelse, VD, revisor och intressenter. Viktiga inslag i ägarstyrningen är ett aktivt styrelsearbete och förtroende mellan ägaren och den utsedda styrelsen.

2.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har den övergripande och lagstadgade ägarrollen för samtliga bolag där staden har ett ägarintresse. Det är kommunfullmäktige som beslutar om att en kommunal verksamhet ska bedrivas i bolagsform och fastställer vilket ändamål och vilka befogenheter som ska gälla för bolagets verksamhet.

Formellt utövar kommunfullmäktige sin ägarroll gentemot bolagen bland annat genom att:

- fastställa bolagsordningar
- fastställa direktiv
- anta taxor och avfallsplan
- utse styrelseledamöter
- utse lekmannarevisorer

- ta ställning i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan beslut fattas i bolaget
- ha rätt att ställa interpellation eller fråga till ordförande i kommunalt bolag

2.2 Kommunstyrelsen och dess uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ska ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i. Detta gäller främst ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på andra förhållanden som är av betydelse för kommunen.

Kommunstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt innebär att styrelsen ska göra en årlig bedömning av bolagens verksamhet utifrån det ändamål och de befogenheter som anges i bolagsordningen. Om kommunstyrelsen bedömer att ett bolag under året har avvikit från sitt ändamål och sina befogenheter ska kommunstyrelsen lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Bolagen granskas bland annat genom bolagens årsredovisningar med tillhörande revisionsrapport och granskningsrapport. Därutöver sker löpande uppföljningar och dialoger med flertalet av bolagen. Som ett led i styrningen ska bolagen inlämna en årlig bolagsstyrningsrapport till kommunstyrelsen. Uppgifterna i rapporten är till stöd för kommunstyrelsens uppsiktsplikt och ger en översiktlig bild över året som gått. I rapporten anges bland annat uppfyllelse av det kommunala ändamålet och ägardirektiv, ärenden som inlämnats till staden för beslut eller ställningstagande, hur den interna styrningen och kontrollen fungerat samt hur styrelsearbetet har förlöpt.

För att kunna utföra sin uppsiktsplikt är det viktigt att kommunstyrelsen bereds insyn och möjlighet att ta del av handlingar i stadens bolag.

2.3 Bolagsstämma

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ och det är på stämman som ägaren utövar sitt rättsliga inflytande över bolaget enligt aktiebolagslagen. Detta innebär att tillämpliga styrdokument som kommunfullmäktige beslutat om, exempelvis bolagsordning och ägardirektiv, även ska antas på bolagsstämma för att bli rättsligt bindande för bolaget.

Årsstämman ska fastställa årsredovisningen (och i förekommande fall koncernredovisningen) och besluta om hur bolagets vinst eller förlust ska disponeras. Årsstämman ska även pröva frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören.

Stadens aktier i ett bolag företräds av ett ombud på bolagsstämman.

2.4 Ombud på bolagsstämman

Stadens ombud ska besluta i enlighet med de instruktioner som lämnats till ombudet av det organ som är behörigt att ge instruktioner. Ombud beslutar på bolagsstämma bland annat om:

- fastställande av resultat- och balansräkning
- disposition beträffande bolagets vinst enligt den fastställda balansräkningen i enlighet med styrelsernas förslag,
- bevilja ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör
- i förekommande fall att anta av staden beslutade reglementen, direktiv och policys

För vissa av stadens bolag anges det i bolagsordningen eller i aktieägaravtal att även andra beslut ska fattas av bolagsstämman. I dessa fall fattar stadens ombud således också beslut i dessa frågor.

2.5 Bolagsstyrelse

Bolagsstyrelsernas huvuduppdrag är att säkerställa att bolagen lever upp till ägarens förväntningar och mål i ägardirektiven genom att bryta ner målen i affärsplaner och strategier. Enligt aktiebolagslagen är det bolagsstyrelsen som ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Styrelsen ansvarar också för verksamhetsrapporteringen till bolagets ägare. Styrelsen ska även se till att bolaget har en god intern kontroll samt kontinuerligt bedöma och följa upp bolagets risker.

Styrelsen ska årligen utvärdera sitt arbete. Om styrelsen kommer fram till att det finns brister som behöver åtgärdas ska styrelsen åtgärda bristerna eller anmäla dem till bolagets aktieägare.

2.6 Verkställande direktör

Bolagets verkställande direktör (VD) ska sköta den löpande förvaltningen i bolaget enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar samt se till att bolagets bokföring och

medelsförvaltning sköts på ett betryggande sätt. VD ansvarar för att förse styrelsen med den information om bolaget och dess verksamhet samt de underlag i övrigt styrelsen behöver för sitt arbete.

2.7 Revisorer

Bolagets revisor utses av bolagsstämman för att granska dels bolagets årsredovisning och bokföring, dels styrelsens och verkställande direktörens förvaltning.

Bestämmelser om revisor ska finnas i bolagsordningen. Stadsrevisionen genomför upphandling för stadens helägda bolag och föreslår revisorer och revisorssuppleanter. Revisorernas rapportering till ägarna sker på årsstämman genom revisionsberättelsen.

2.8 Lekmannarevisorer

Lekmannarevisorerna utses av kommunfullmäktige och anmäls på bolagsstämman. Lekmannarevisorerna granskar om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt och på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Lekmannarevisorernas rapportering till ägarna sker på årsstämman genom granskningsrapporten.

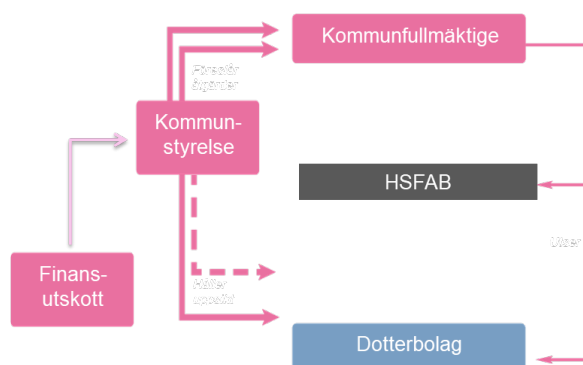
2.9 Finansutskottet

Finansutskottet är ett utskott för finansiella frågor som kommunstyrelsen delegerat vissa uppgifter till. Finansutskottet har det övergripande ansvaret för att hantera stadens finansiella risker och ska agera som en styrelse för internbanken.

Finansutskottet ansvarar för att följa utvecklingen för finansverksamheten i staden och säkerställa att de finansiella riskerna följer finanspolicy och finansiella riktlinjer. Utskottet ansvarar vidare för att bevaka det långsiktiga kapitalbehovet i koncernen.

Finansutskottet är beredande organ för ärenden inom finansverksamheten som kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige är beslutande organ för. Det gäller följande ärenden:

- Beslut om ändringar i finanspolicy, finansiella riktlinjer för Helsingborgs stad och placeringsriktlinjer för förvaltning av medel för stiftelser
- Beslut om ram för extern upplåning för kommunkoncernen
- Beslut om utlånings- och borgensramar för koncernbolag och kommunalförbund som staden är medlem i
- Beslut om extern direktutlåning och externa borgensåtaganden

Finansutskottet har eget mandat att besluta i följande ärenden:

- Beslut om räntesäkring som avviker från ekonomidirektörens mandat enligt 2.4 i Finansiella riktlinjer

- Besluta om ändringar i bilaga 1 till finansiella riktlinjer "Behörigheter inom Helsingborgs stads internbank"

Finansutskottet ansvarar också för att årligen till kommunfullmäktige avge en rapport som beskriver finansverksamheten.

3 Formella styrdokument

3.1. Bolagsordning

Bolagsordningen är det grundläggande styrdokumentet och anger det kommunala ändamålet med verksamheten samt de kommunala befogenheterna som gäller för respektive bolag. Utöver ett antal grundläggande regler för aktiekapital, styrelsesammansättning, räkenskapsår och vilka ärenden som ska förekomma på årsstämma, ska det anges att kommunfullmäktige ska få ta ställning innan ett kommunalt bolag fattar beslut i en fråga som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

3.2. Ägardirektiv

Staden utövar i de flesta fall styrning över sina bolag genom ägardirektiv. Ett ägardirektiv är ett ensidigt riktat direktiv till bolaget från ägaren om dennes krav och förväntningar på bolaget.

3.3. Aktieägaravtal

I ett bolag med flera ägare finns ofta ett aktieägaravtal mellan delägarna. I aktieägaravtalet regleras delägarnas inbördes förhållanden.

3.4 Övriga styrdokument

Arkivreglemente

I bolagets arkivreglemente anges vilket organ som är arkivmyndighet och de arkiveringsskyldigheter som finns.

Ersättningsreglemente

Ett reglemente över ersättning till förtroendevalda samt ledamöter, ersättare och lekmannarevisorer i stadens bolag.

Finansreglemente

Ett reglemente som reglerar bolagets finansverksamhet.

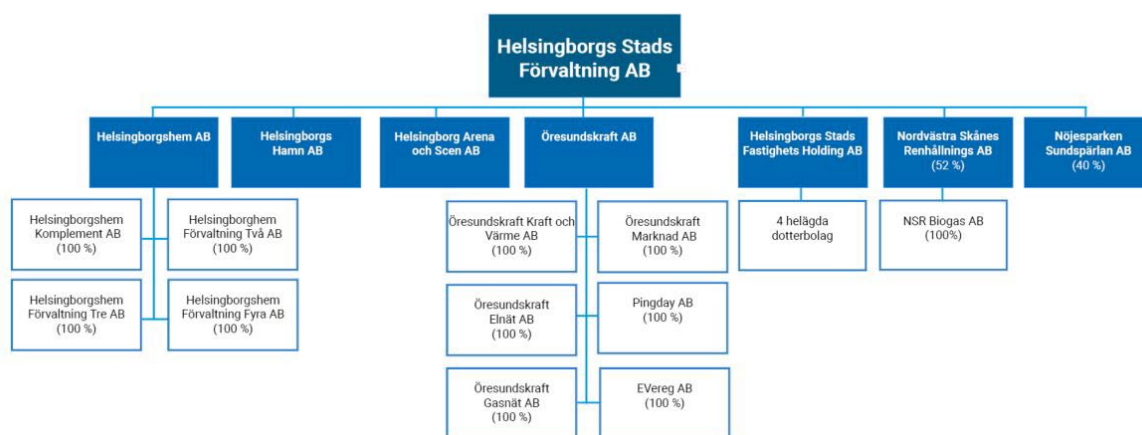
Inköps- och upphandlingspolicy

En policy som reglerar bolagets inköps- och upphandlingsrutiner med riktlinjer för direktupphandling.

4 Bolagsstyrning i HSFAB-koncernen

HSFAB är moderbolag i koncernen med bland andra de rörelsedrivande dotterbolagen Helsingborgshem AB¹, Helsingborgs Hamn AB, Öresundskraft AB, Helsingborg Arena och Scen AB och Helsingborgs Stads Fastighets Holding AB² samt delägare i Nordvästra Skånes Renhållnings AB (NSR) och i Nöjesparken Sundspärlan AB³. Därutöver är HSFAB indirekt ägare och delägare i bolag genom bolagen i HSFAB-sfären.

Bolagsdiagram daterat 2025-04-01

4.1 Organ

4.1.1 Helsingborgs Stads Förvaltning AB

HSFAB utövar på uppdrag av kommunfullmäktige ägarrollen över bolagen som ingår i HSFAB-koncernen genom att styra, leda och samordna stadens verksamheter i bolagsform mot Helsingborg 2035.

Styrelsen i HSFAB ansvarar för HSFAB-koncernens gemensamma planerings- och uppföljningsprocess i bolagssektorn.

Styrelsen i HSFAB har beredningsansvar för:

- bolagsordningar för bolagen som ingår i HSFAB-koncernen
- ägardirektiv till bolagen som ingår i HSFAB-koncernen

¹ Helsingborgshem Förvaltning Tre AB har tre dotterbolag, Helsingborgshem Förvaltning Fyra AB har ett dotterbolag.

² I Helsingborgs Stads Fastighets Holding AB ingår Tegskiftet 2 AB, Sobeln 28 AB, Helsingborgs Stads Parkerings AB och Vårdfastigheter i Helsingborg AB,

³ Ytterligare tre procent av andelarna i Nöjesparken Sundspärlan AB ägs indirekt via Helsingborgshem AB.

- kommunfullmäktiges ställningstagande i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan beslut fattas i bolagen som ingår i HSFAB-koncernen.

Beslutsgången vid frågor som kan vara av principiell beskaffenhet eller av större vikt och som kommer in till HSFAB från bolag i HSFAB-sfären hanteras enligt vad som framgår av punkterna 4.2.9, 4.3.7 och 4.4.10 nedan. För det fall HSFAB avser att för egen del fatta beslut som kan vara av principiell beskaffenhet eller av större vikt gäller följande. Är styrelsen oenig i sitt beslut om en fråga är av principiell beskaffenhet eller av större vikt ska beslutet hänskjutas till kommunfullmäktige för avgörande.

HSFAB utser ombud för bolagets aktier i dotterbolagen vid bolagsstämmor och lämnar instruktion till hur ombuden ska rösta på stämman. Respektive bolag ska utse ombud till bolagsstämmor i de av dem ägda bolagen. Ombuden väljs för kalenderår.

4.1.2 Styrelsen

Styrelsens huvuduppdrag är att säkerställa att bolagen lever upp till ägarens förväntningar och mål i ägardirektiven. Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Styrelserna ska årligen upprätta en arbetsordning för sitt arbete och i en VD-instruktion ange arbets- och ansvarsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören.

Styrelsen ska vid rekrytering av VD i de helägda dotterbolagen samråda med HSFAB:s presidium. I dessa fall ska beslut om anställning samt övriga frågor som rör VD:s anställningsförhållande beslutas av respektive bolagsstyrelse, efter samråd med VD i HSFAB.

4.1.3 Finansutskottet

Finansutskottet är ett beredande organ till styrelsen i HSFAB gällande beredning av de helägda dotterbolagens finansreglementen samt dotterbolags borgensteckning för delägda bolag eller för extern parts räkning.

4.1.4 Finansråd

Vid finansråden sker löpande finansiell samordning tillsammans med ekonomichef/CFO⁴ från de helägda verksamhetsdrivande bolagen samt från NSR.

4.1.5 Bolagsledningsgrupp (BLG)

Stadsdirektören, tillika VD i HSFAB, samlar de helägda bolagens VD:ar, NSR:s VD, NSVA:s VD, stadens ekonomidirektör, stadens utvecklingsdirektör samt en jurist i en bolagsledningsgrupp. Gruppen träffas cirka åtta gånger per år för att utbyta erfarenheter och diskutera koncernrelaterade frågor.

---

⁴ CFO står för Chief Financial Officer, vilket betyder "ekonomichef" på svenska.

4.1.6 Beredningsgrupp

Ett antal tjänstepersoner inom stadsledningsförvaltningen arbetar på stadsdirektörens, tillika VD i HSFAB, uppdrag med att förbereda ärenden till styrelsen i HSFAB, genomföra uppdrag beslutade av styrelsen samt att analysera och följa bolagskoncernens strategiska utveckling. I samband med detta kan tjänstepersoner från beredningsgruppen ha avstämningar med tjänstepersoner i bolagen.

4.1.7 Koncernadministrativt nätverk

Tjänsteperson på stadsledningsförvaltningen samlar VD-sekreterarna i stadens helägda bolag samt från NSR och NSVA i en koncernadministrativ nätverksgrupp. Gruppen träffas vid behov för att utbyta erfarenheter och diskutera och följa upp koncerngemensamma rutiner och stämma av aktuella frågor.

4.2 Styrning av helägda dotterbolag och dess helägda dotterbolag

Helsingborgshem AB, Helsingborgs Hamn AB, Öresundskraft AB, Helsingborg Arena och Scen AB och Helsingborgs Stads Fastighets Holding AB samt bolagens helägda dotterbolag (se sidan 13) styrs på följande sätt.

4.2.1 Bolagsordning

Utöver det som enligt aktiebolagslagen ska finnas med i bolagsordningen ska de helägda bolagens bolagsordningar innehålla följande:

- Kommunalt ändamål
- Kommunala befogenheter (om tillämpligt)
- Att bolagets tillgångar tillfaller aktieägarna vid likvidation
- Att styrelsen utses av kommunfullmäktige
- Att minst en lekmannarevisor ska utses av kommunfullmäktige
- Att kommunstyrelsen ledamöter har närvaro- och yttranderätt vid bolagsstämmor
- Att kommunstyrelsen har rätt till information om bolaget
- Att kommunfullmäktige, innan beslut som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas i bolagets verksamhet, ska ges möjlighet att ta ställning till frågan

4.2.2 Ägardirektiv och instruktioner

Ägardirektiven anger uppdrag, ansvar, inriktning, mål och ekonomiska förutsättningar för det specifika bolaget, med utgångspunkt i det kommunala ändamålet, Helsingborg 2035 och programmet för mandatperioden. Direktiven ska upprättas i samråd med bolagen för att dessa ska kunna ta ansvar för det uppdrag och de förväntningar som läggs på bolagen. Antagna ägardirektiv utgör utgångspunkt för bolagens affärsplaner, strategier, budget och andra styrande dokument. Helägda dotterbolag till bolagen omfattas av moderbolagets ägardirektiv.

För Helsingborgs Stads Fastighets Holding AB med dotterbolag finns en upprättad instruktion som utgör ett förtydligande till hur verksamheten ska bedrivas samt hur uppföljning och rapportering sker.

4.2.3 Övriga styrdokument

Bolagen ska anta arkiv-, ersättnings- och finansreglemente för verksamheten samt inköps- och upphandlingspolicy.

Bolagen ska i övrigt känna till de övergripande styrdokument som gäller för stadens verksamheter och verka för att dessa i tillämpliga delar följs och arbetas in i bolagens egna policys, direktiv och riktlinjer.

4.2.4 Ägardialoger

Stadens informella styrning över bolagen sker i de flesta fall genom årliga ägardialoger. Dessa har som syfte att diskutera strategiskt viktiga frågor samt att följa upp ägardirektiven och i samband med detta överväga eventuell revidering av befintliga ägardirektiv.

Planeringsprocessen i de verksamhetsbedrivande dotterbolagen i HSFAB-koncernen inleds med ägardialoger mellan styrelsen i HSFAB och bolagsstyrelsernas presidier.

Utgångspunkten för ägardialogerna är bolagens nulägesbeskrivning, måluppfyllelse och ekonomi. Första året på mandatperioden ligger speciellt fokus på dialog om bolagens ägardirektiv. I dialog enas man om förslag till eller revidering av ägardirektiv, vilket kommunfullmäktige fattar beslut om vid dess junisammanträde.

Det åligger bolagsstyrelsernas presidier att löpande förankra utfallet av ägardialogerna i sina respektive styrelser. VD:arna i dotterbolagen ska hålla VD i HSFAB löpande informerad om sin verksamhet och om frågor av större vikt, för vidare rapportering till styrelsen i HSFAB.

Information om fastighetskoncernen ges till styrelsen i HSFAB vid minst ett tillfälle årligen. Vid tillfället får styrelsen möjlighet att ställa frågor kring bolagens verksamhet.

4.2.5 Presidiekonferens

Varje år, eller vid behov, ska en presidieöverläggning hållas där presidiet i HSFAB och presidierna i Helsingborgshem AB, Helsingborg Arena och Scen AB, Helsingborgs Hamn AB och Öresundskraft AB träffas för att utbyta erfarenheter, främja samarbetet mellan bolagen och för att diskutera strategiska frågor inom koncernen.

4.2.6 Bolagsdag med årsstämmor

Årligen bjuder kommunstyrelsens ordförande in kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare, revisorsgruppen och bolagens styrelser till Bolagsdagen med årsstämmor som hålls för de helägda verksamhetsbedrivande bolagen. Vid Bolagsdagen ges stadens förtroendevalda möjlighet att få kunskap om bolagens verksamheter under det gångna året.

4.2.7 Rutiner för uppföljning och rapportering

De helägda bolagen och dess helägda dotterbolag ska lämna in följande handlingar till HSFAB eller kommunstyrelsen:

- protokoll från stämmor och styrelsens sammanträden (löpande efter varje sammanträde)
- bolagets årsredovisning
- revisionsberättelse och granskningsrapport
- årlig bolagsstyrningsrapport
- övriga handlingar av vikt

Därutöver ska bolagets styrelse och verkställande direktör i förvaltningsberättelsen redogöra för hur den verksamhet som bolaget bedrivit under året har förverkligat det kommunala ändamålet. Bolagen ska rapportera beskrivande analyser med nyckeltal över bolagets måluppfyllelse och ekonomi. Måluppfyllelsen och bolagens ekonomi rapporteras per tertial i delårsrapporter, delårsbokslut och årsbokslut till styrelsen i HSFAB. Rapporteringen kan ske gemensamt för ett helägt bolag och dess dotterbolag.

HSFAB följer också upp bolagens måluppfyllelse och ekonomi vid ägardialogerna som hålls minst två gånger per år.

4.2.8 Informationsärenden till HSFAB

Bolagen ska i ett så tidigt skede som möjligt informera HSFAB om viktigare händelser och risker som påverkar eller kan komma att påverka bolagets anseende, ekonomi eller utveckling. Berör ärendet ett förvärv av bolag eller ägarandel i bolag ska informationen, som huvudregel, lämnas innan förvärvet genomförs. Är förvärvet av principiell beskaffenhet eller av större vikt ska frågan underställas kommunfullmäktige. Se nedan 4.2.9.

Informationen kan ske genom "early warnings", inspel i VD-rapport eller som ett rent informationsärende på ett styrelsemöte i HSFAB.

4.2.9 Frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Av kommunallagen framgår att kommunfullmäktige ska få ta ställning innan ett kommunalt bolag fattar beslut som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. För att säkra fullmäktiges kontroll gäller det som beskrivs nedan. Om bolaget avser fatta beslut om:

- åtgärder som innebär ny eller ändrad inriktning av verksamheten
- att ingå avtal/överenskommelser som medför en väsentlig förändring av balansräkningen
- att ingå avtal/överenskommelser som har strategisk eller principiell betydelse
- att avyttra betydande del av bolagets verksamhet

ska styrelsen i HSFAB först avgöra om frågan är av sådan principiell beskaffenhet eller av större vikt att kommunfullmäktige ska ta ställning i frågan innan bolaget fattar sitt beslut.

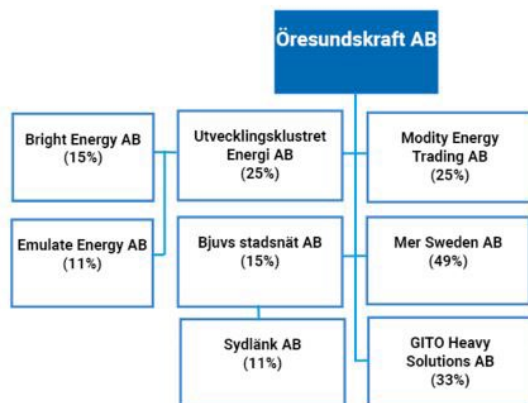
Om HSFAB beslutar att frågan är av principiell beskaffenhet eller av större vikt ska kommunfullmäktige ges möjlighet att ta ställning till frågan. För det fall HSFAB inte bedömer att frågan är av principiell beskaffenhet eller av större vikt ska HSFAB besluta att ställa sig bakom/ej ställa sig bakom den åtgärd som dotterbolaget föreslagit eller lägga informationen till handlingarna. Är styrelsen oenig i sitt beslut om en fråga är av principiell beskaffenhet eller av större vikt ska beslutet hänskjutas till kommunfullmäktige för avgörande.

Ärenden som rör revideringar av finansreglementen, ändringar i eller nya utlånings- och borgensramar samt övriga ärenden av finansiell karaktär ska först behandlas i finansutskottet och sedan underställas HSFAB.

Bolaget ansvarar för att se till att berörda frågor kommer in till HSFAB för beredning.

4.3 Styrning av delägda bolag under Öresundskraft

Öresundskraft är delägare i ett antal bolag. Nedan anges bolagen och Öresundskrafts ägarandel.

Bolagsdiagram daterat 2025-04-01

Bolagen ägs tillsammans med annan kommun eller andra kommunala bolag, förutom vad gäller Mer Sweden AB som även har en icke-kommunal delägare. Verksamheten som bedrivs i delägda bolag under Öresundskraft, ska på samma sätt som övriga kommunala bolag, falla inom den kommunala kompetensen och vara förenlig med kraven på god ekonomisk hushållning samt beakta de speciella förutsättningar som gäller med staden som delägare.

4.3.1 Aktieägaravtal

Öresundskraft ser i aktieägaravtal till att staden får ett proportionerligt inflytande och ansvar samt att delägda bolag styrs i enlighet med vad som anges i detta dokument i en omfattning som är rimlig med hänsyn till ägarförhållandena. Frågor som rör finansiering, utträde och avtalstid regleras även i avtalet.

4.3.2 Bolagsordning

Utöver det som enligt aktiebolagslagen ska finnas med i bolagsordningen ska de delägda bolagens bolagsordningar innehålla de punkter som framgår under rubriken "4.2.1 Bolagsordningen" ovan i en omfattning som är rimlig med hänsyn till ägarförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.

4.3.3 Ägardirektiv

Öresundskraft utfärdar ägardirektiv för delägt bolag när det är lämpligt för att uppnå en adekvat styrning av bolaget. Vid styrningen är hantering, reducering och uppföljning av risker av särskild betydelse.

4.3.4 Information till HSFAB

Öresundskraft ska i ett så tidigt skede som möjligt informera HSFAB om viktigare händelser och risker i sina delägda bolag som påverkar eller kan komma att påverka bolagens anseende, ekonomi eller utveckling.

4.3.5 Rutin för uppföljning

Öresundskraft följer upp de delägda bolagens verksamhet och ekonomi på månadsbasis genom bolagens rapportering. Modity Energy Trading AB lämnar även en finansrapport varje månad. Ägarna av Utvecklingsklustret Energi AB och Evereg AB har etablerat ett CFO nätverk som samverkar med respektive bolags CFO/VD. Syftet med nätverket är dels att ge ägarna insyn, dels att vara ett stöd i den ekonomiska styrningen. Utfallet för delägda bolag rapporteras genom delårs- och årsbokslut till HSFAB.

De delägda bolagen ska årligen inlämna en bolagsstyrningsrapport. Uppgifterna i rapporten är till stöd för kommunstyrelsens uppsiktsplikt och ger en översiktlig bild över året som gått.

4.3.6 Delägda bolags förvärv av aktier i andra bolag

För att skapa lönsam tillväxt kan det vara aktuellt för ett delägt bolag att förvärva aktier i olika utvecklingsbolag. Ett sådant förvärv ska vara förenligt med den kommunala kompetensen. Innan förvärv genomförs görs en analys och bedömning av förvärvets risker, såväl finansiella som affärsmässiga.

4.3.7 Frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

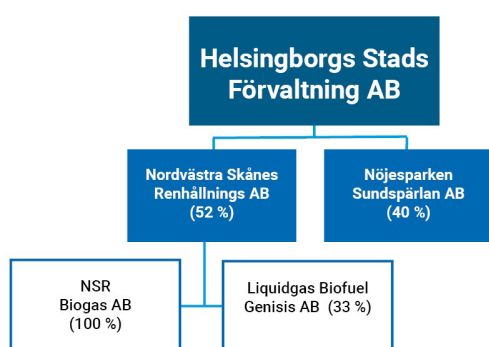
För de bolag där det i bolagsordningen har angetts att kommunfullmäktige, innan beslut som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas i bolagets verksamhet, ska ges möjlighet att ta ställning till frågan gäller samma rutiner som framgår under rubriken 4.2.9 ovan.

4.4 Styrning av delägda bolag under HSFAB

HSFAB är delägare i Nöjesparken Sundspärulan AB och Nordvästra Skånes Renhållnings AB (NSR). NSR äger NSR Biogas AB och är delägare i Liquidgas Biofuel Genesis AB.

Bolagsdiagram daterat 2024-05-27

4.4.1 Aktieägaravtal

I förekommande fall ska HSFAB i aktieägaravtal se till att staden får ett proportionerligt inflytande och ansvar samt att bolagen kan styras i enlighet med vad som anges i detta dokument i en omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena. Frågor som rör finansiering, utträde och avtalstid ska även regleras i avtalet.

4.4.2 Bolagsordning

Utöver det som enligt aktiebolagslagen ska finnas med i bolagsordningen ska bolagens bolagsordningar innehålla de punkter som framgår av under rubriken "4.2.1 Bolagsordningen" ovan i en omfattning som är rimlig med hänsyn till ägarförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.

4.4.3 Ägardirektiv

Ägardirektiven anger i förekommande fall uppdrag, ansvar, mål och ekonomiska förutsättningar för det specifika bolaget med utgångspunkt i det kommunala ändamålet. Om det är möjligt med hänsyn till ägarförhållandena i bolaget ska även Helsingborg 2035 och programmet för mandatperioden beaktas. Direktiven ska upprättas i samråd med bolaget för att det ska kunna ta ansvar för det uppdrag och de förväntningar som läggs på bolaget. Antagna ägardirektiv utgör utgångspunkt för bolagets affärsplaner, strategier, budget och andra styrande dokument.

4.4.4 Styrdokument

Bolagen ska känna till de övergripande styrdokument och policys som gäller för Helsingborgs stads verksamheter och verka för att dessa i tillämpliga delar följs och inarbetas i bolagens egna policys, direktiv och riktlinjer när det är rimlig med hänsyn till ägarförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.

4.4.5 Information och ägardialog

Information från NSR och Sundspärlan ska ges till styrelsen i HSFAB vid minst ett tillfälle årligen. Informationen från NSR ska även omfatta NSR Biogas AB och Liquidgas Biofuel Genesis AB.

Bolagen ska i ett så tidigt skede som möjligt informera HSFAB om viktigare händelser och risker som påverkar eller kan komma att påverka bolagens anseende, ekonomi eller utveckling.

Utöver detta hålls ägardialog med NSR minst en gång per år då dialog förs kring bolagets ställning, utveckling och strategiska frågor. Ägardialogen syftar också till att följa upp ägardirektivet.

Ägarmöte och ägardialog med Sundspärlan hålls vid behov.

4.4.6 Ägarsamråd i NSR

Ägarsamrådet är ett beredande organ och har till syfte att samråda och agera värdeskapande genom strukturerad dialog med representanter från respektive ägarkommun i strategiskt viktiga frågor. Kommunstyrelsens ordförande (KSO) kallar till ägarsamråd minst en gång per år i samband med NSR:s årsstämma. Ytterligare möten kan hållas vid behov eller på initiativ från någon av ägarkommunerna.

KSO med biträde av tjänsteperson deltar i samrådet. KSO ansvarar för att återrapporera till HSFAB och stadsbyggnadsnämnden från ägarsamrådet.

4.4.7 Teknisk och ekonomisk delegation för NSR

Den ekonomiska och tekniska delegationen är en länk mellan bolaget och ägarkommunerna i ekonomiska och tekniska frågor. Vid mötena sker såväl en ekonomisk som en teknisk genomgång och uppföljning av bolagets verksamhet. Förslag till avfallstaxa och renhållningsordning med avfallsplan diskuteras och går igenom av delegationen. NSR redovisar ekonomiskt utfall för respektive renhållningskollektiv på delegationsmötena.

Stadsdirektören utser en ordinarie deltagare och en ersättare med kunskap om de tekniska frågorna samt en ordinarie deltagare och en ersättare med kunskap om ekonomiska frågor. Utsetta tjänstepersoner ansvarar för att lyfta och förankra frågor som tas upp i delegationen i SBN och i HSFAB. Protokoll från möten ska delges stadsbyggnads- och stadsledningsförvaltningen.

4.4.8 Styrning och beredning av det kommunala renhållningsansvaret

Staden har överlämnat det kommunala renhållningsansvaret till NSR. NSR har således i uppdrag att till respektive delägares kommunfullmäktige ta fram beslutsunderlag för avfallstaxa och renhållningsordning med avfallsplan. Respektive kommunfullmäktige beslutar om avfallstaxa och om renhållningsordning med avfallsplan. NSR verkställer

besluten. SBN ansvarar för provning av vissa undantag från renhållningsordningen och beslutar i dessa ärenden enligt fastställd delegeringsordning.

Beredning och beslut av avfallstaxa

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om avfallstaxan. Information med förslag till beslut lämnas från NSR till SBN under hösten året innan beslut. Tjänsteperson från NSR redogör för förslaget. På nästkommande sammanträde fattar SBN beslut om förslag till avfallstaxan innan den beslutas i kommunfullmäktige i januari följande år. Avfallstaxan börjar gälla från april samma år som beslutet togs i kommunfullmäktige.

De tjänstepersoner som utsetts att delta i den tekniska och ekonomiska delegationen ska vid förslag till större förändringar i taxan informera SBN och HSFAB i så god tid som möjligt.

Beredning och beslut av renhållningsordning med avfallsplan

Kommunfullmäktige beslutar vart fjärde år om en ny renhållningsordning med avfallsplan. Information med förslag till beslut lämnas av NSR till SBN. På nästkommande sammanträde fattar SBN beslut om förslag till reviderad renhållningsordning med avfallsplan. SBN beslutar om utställning av avfallsplan och renhållningsordning. Därefter fattar kommunfullmäktige beslut om renhållningsordning med avfallsplan.

En styrgrupp och en projektgrupp med representanter från samtliga ägarkommuner träffats kontinuerligt under avfallsplanens framtagande samt i syfte att följa upp avfallsplanen. De tjänstepersoner (ordinarie) som utsetts att delta i den tekniska och ekonomiska delegationen ska ingå i styrgruppen för stadens räkning.

Utöver detta finns en samordningsgrupp för avfallsfrågor inom staden. Gruppen samordnar operativa frågor inom avfallsområdet. En tjänsteperson från NSR deltar i gruppen tillsammans med representant från SBF och miljöförvaltningen.

4.4.9 Rutin för uppföljning

NSR

HSFAB följer upp NSR:s verksamhet, mål i ägardirektiv, investeringar och ekonomi per tertial i delårsrapporter, delårsbokslut och årsbokslut. Utfallet rapporteras genom delårs- och årsbokslut till kommunalrådsberedningen, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

En avfallsplansuppföljning med redovisning av ekonomin för respektive renhållningskollektiv presenteras av NSR varje år för staden i SBN. NSR rapporterar även löpande om sin avfallsverksamhet till styrgruppen för avfallsplanen. Stadens representanter i styrgruppen ansvarar för uppföljning av avfallsplanen och ska rapportera eventuella avvikelser till SBN och HSFAB.

Sundspärlan

Sundspärlans verksamhet följs upp genom löpande avstämningar med bolaget samt genom granskning av inlämnade bolagshandlingar.

Övrigt

Bolagen ska lämna in följande handlingar till HSFAB eller kommunstyrelsen:

- protokoll från stämmor och styrelsens sammanträden (löpande efter varje sammanträde)
- bolagets årsredovisning
- revisionsberättelse och granskningsrapport
- årlig bolagsstyrningsrapport inför kommunstyrelsens beslut rörande uppsiktsplikten
- övriga handlingar av vikt

Därutöver ska bolagets styrelse och verkställande direktör i förvaltningsberättelsen redogöra för hur den verksamhet som bolaget bedrivit under året har förverkligat det kommunala ändamålet.

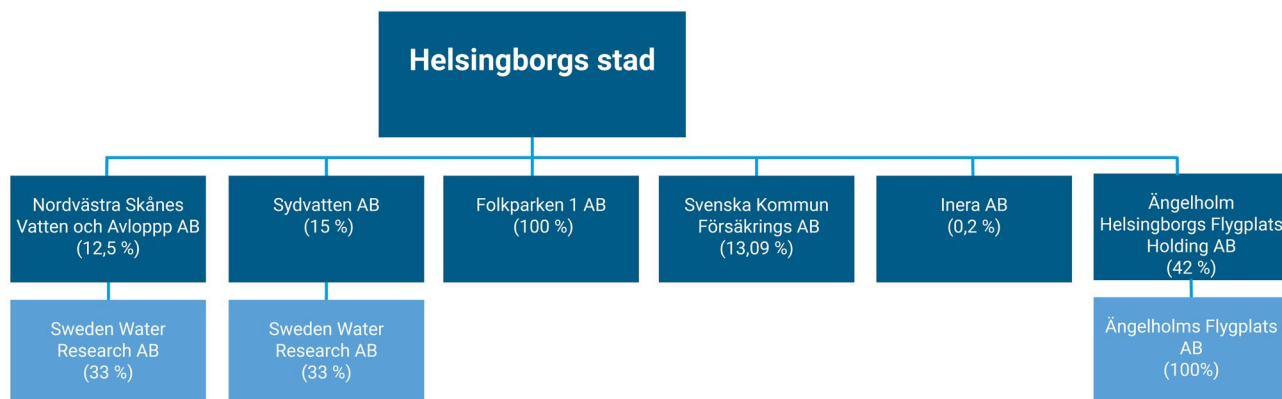
4.4.10 Frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

För de bolag där det i bolagsordningen har angetts att kommunfullmäktige, innan beslut som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas i bolagets verksamhet, ska ges möjlighet att ta ställning till frågan gäller samma rutiner som framgår under rubriken 4.2.9 ovan.

5 Styrning av direktägda bolag

De bolag som återfinns i matrisen nedan kallas för direktägda bolag. De direktägda bolagen ägs tillsammans med andra kommuner eller kommunala bolag, förutom Folkparken 1 AB som är helägt av staden.

Bolagsdiagram daterat 2021-10-27

Folkparken 1 AB

Fastighetsnämnden ansvarar bland annat för att förvalta och utveckla av staden ägda och bebyggda fastigheter och bostadsrätter samt att stadens planerade, ägda och förhyrda lokaler är rationella och används på ett effektivt sätt. Praktisk skötsel av stadens fastighetsbolag Folkparken 1 AB hanteras, i likhet med fastighetsbolagen som ligger direkt under Helsingborgs Stads Fastighets Holding AB i HFSAB-koncernen, av fastighetsförvaltningen i enlighet med dess ordinarie rutiner och behandlas inte ytterligare under detta avsnitt.

5.1 Organ

5.1.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen utövar på uppdrag av kommunfullmäktige ägarrollen över de direktägda bolagen. Kommunstyrelsen utser ombud för stadens aktier i direktägda bolag vid bolagsstämmor och lämnar instruktion till hur ombuden ska rösta på stämman. Respektive bolag utser ombud till bolagsstämmor i de av dem ägda bolagen. Ombuden väljs för mandatperiod alternativt kalenderår.

Kommunstyrelsen ansvarar även för att leda och samordna planering och uppföljning av direktägda bolag.

Kommunstyrelsen har beredningsansvar för:

- bolagsordningar för direktägda bolag
- ägardirektiv till direktägda bolag
- kommunfullmäktiges ställningstagande i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan beslut fattas i direktägda bolag

Tjänsteperson vid finans- och bolagsenheten biträder kommunstyrelsen vid utövandet av ägarrollen.

5.1.2 Bolagsstyrelsen

Styrelsens huvuduppdrag är att säkerställa att bolagen lever upp till ägarens förväntningar, mål och instruktioner genom att bryta mer målen i affärsplaner och strategier. Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Styrelsen rapporterar till kommunstyrelsen enligt utfärdade anvisningar. Se punkterna 5.2.7 och 5.2.8 nedan.

Styrelserna ska årligen upprätta en arbetsordning för sitt arbete och i en VD-instruktion ange arbets- och ansvarsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören.

5.2 Styrning

5.2.1 Aktieägaravtal

Kommunstyrelsen ska i aktieägaravtal se till att staden får ett proportionerligt inflytande och ansvar samt att direktägda bolag kan styras i en omfattning som är rimlig i enlighet med vad som anges i detta dokument. Frågor som rör finansiering, utträde och avtalstid ska även regleras i avtalet.

5.2.2 Bolagsordning

Utöver det som enligt aktiebolagslagen ska finnas med i bolagsordningen ska de direktägda bolagens bolagsordningar innehålla de punkter som framgår av rubriken "4.2.1 Bolagsordningen" ovan i en omfattning som är rimlig med hänsyn till ägarförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt. Ägaren ska sträva efter att så många punkter som möjligt tas med i bolagsordningen.

Lekmannarevisorer ska som huvudregel utses i direktägda bolag. Lekmannarevisorerna rapporterar direkt till kommunfullmäktige.

5.2.3 Ägardirektiv

Ägardirektiven anger i förekommande fall uppdrag, ansvar, mål och ekonomiska förutsättningar för det specifika bolaget med utgångspunkt i det kommunala ändamålet. Om det är möjligt med hänsyn till ägarförhållandena i bolaget ska även Helsingborg 2035 och programmet för mandatperioden beaktas. Direktiven ska upprättas i samråd med bolaget för att det ska kunna ta ansvar för det uppdrag och de förväntningar som läggs på bolaget. Antagna ägardirektiv utgör utgångspunkt för bolagets affärsplaner, strategier, budget och andra styrande dokument.

5.2.4 Ägarsamråd och dialoger

Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB (NSVA)

Ledningen i NSVA kallar till samråd minst tre gånger per år. Vid ägarsamråden informerar ledningen om bolagets verksamhet och utveckling samt redovisar väsentliga händelser i verksamheten. Det ena tillfället ska ha fokus på ekonomiskt samråd inför styrelsens beslut om årlig budget och ekonomisk helårsplan för de närmaste tre åren. Frågor som eventuellt kan bli föremål för ställningstagande i delägarnas fullmäktigeförsamlingar samt andra strategiska frågor ska tas upp på ägarsamrådet.

Ledningen i NSVA är därutöver skyldig att på begäran av SBN eller kommunstyrelsen informera om bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga utveckling.

Ordföranden i SBN med biträde av tjänsteperson deltar i samrådet. Ordföranden ansvarar för att återrapportera till SBN och kommunstyrelsen från ägarsamrådet.

Sydvatten AB

Ledningen i Sydvatten kallar till ägarsamråd minst en gång per år. Företrädare för ägarna kan också lämna uppdrag till bolaget att anordna samrådsmöte. Vid ägarsamrådet ska representanter från respektive ägarkommun samråda kring strategiskt viktiga frågor som rör bolaget. Bolaget ska informera om verksamheten och bolagets utveckling samt redogöra för frågor som kan bli aktuella inom den närmsta framtiden. Bland annat ska borgensåtaganden diskuteras vid samrådet. Även andra strategiska frågor kan tas upp på ägarsamrådet.

Ordföranden i SBN med biträde av tjänsteperson deltar i samrådet. Ordföranden ansvarar för att återrapportera till SBN och kommunstyrelsen från ägarsamrådet.

Svenska Kommun Försäkrings AB (SKFAB)

Styrelsens ordförande i SKFAB kallar vid behov till ägarsamråd/ägardialog i frågor som är av principiell betydelse. KSO med biträde av tjänsteperson deltar i samrådet. KSO ansvarar för att återrapportera till kommunstyrelsen från ägarsamrådet.

Ängelholms flygplats AB (flygplatsbolaget)

Ängelholms kommun kallar till ägarsamråd minst en gång per år i samband med flygplatsbolagets årsstämma. Ytterligare möten kan hållas vid behov eller på initiativ från någon i ägarbolagets styrelse. Ägarsamrådet består av ledamöterna och suppleanterna i Ängelholm Helsingborgs Flygplats Holding AB:s styrelse. Ägarsamrådet ska samråda och agera värdeskapande genom strukturerad dialog med representanter från respektive ägarkommun i strategiskt viktiga frågor.

Styrelsen i Ängelholm Helsingborgs Flygplats Holding AB ska ha en löpande dialog med flygplatsbolaget kring bolagets ställning och utveckling samt andra viktiga frågor. Ägardialogen syftar också till att följa upp ägardirektivet för flygplatsbolaget. Ägardialogsmöten ska hållas minst två gånger per år.

Kommunstyrelsen ska vid begäran tillse att representant för flygplatsbolagets ledning besöker kommunfullmäktige och lämnar en redovisning över bolagets verksamhet och resultat en gång per år.

Inera AB

Ledningen i Inera kallar vid behov till ägarråd. I ägarrådet har samtliga delägare varsin plats. Ägarrådet fastställer ägardirektiv, styrelse, verksamhetsinriktning och rambudget, inför bolagsstämman. KSO eller tjänsteperson på SLF deltar i ägarrådet. KSO eller utsedd tjänsteperson ansvarar för att åiterrapportera till kommunstyrelsen från ägarrådet.

5.2.5 Ekonomiska- och tekniska samråd i NSVA och Sydsvatten samt forum för samordning

NSVA

Det ekonomiska och tekniska samrådet träffas fyra gånger årligen och behandlar ett specifikt tema vid varje samråd; Affärsplan, Strategi och Forsknings- och utvecklingsverksamhet (FoU). Tjänstepersoner från stadsbyggnadsförvaltningen utses av SBN att representera staden i samrådet.

NSVA:s ledning kallar till samråden och VD är föredragande på mötena. Ett av de årliga ägarsamråden som hålls ska ha fokus på ekonomiskt samråd inför styrelsens beslut om årlig budget och ekonomisk helårsplan för de närmaste tre åren.

Sydsvatten

Det tekniska samrådet behandlar tekniska och driftsmässiga frågor utifrån en helhetssyn på försörjningskedjan. En ordinarie ledamot och en suppleant representerar staden i samrådet. Stadsdirektören utser tjänstepersoner vid SBF med ansvar för vattenförsörjningsfrågor som stadens representanter. Tjänsteperson från Sydsvatten kallar till och är ordförande vid samråden.

Det ekonomiska samrådet behandlar ekonomiska och finansiella frågor av ägarkaraktär vilket bland annat innefattar framtagandet av styrdokument. Samrådet består av sex ordinarie ledamöter och sex suppleanter. Delägarkommunerna Malmö, Helsingborg, Landskrona, Eslöv och Lund utser vardera en ordinarie ledamot och en suppleant. Övriga delägarkommuner utser genom valberedningen tillsammans en ordinarie ledamot och en suppleant. Stadsdirektören utser stadens representanter i samrådet. Tjänsteperson från Sydsvatten kallar till och är ordförande vid samråden.

De tekniska och ekonomiska samrådsorganen ska sammanträda minst fyra gånger varje år. När det är lämpligt kan sammanträdena vara gemensamma för de båda samråden.

Forum för samordning

I syfte att samordna ekonomiska frågor och andra styrningsfrågor inom staden beträffande NSVA och Sydsvatten har ett forum för samordning mellan SBF och SLF inrättats. Stadens ordinarie ledamöter i ovanstående delegationer och samrådsorgan

ska hålla gemensamma avstämningar i frågor som rör bolagen minst två gånger per år. SLF kallar till mötena. Tjänstepersonerna som ingår i forumet ansvarar för rapportering till SBN och kommunstyrelsen.

5.2.6 Styrning och beredning av vatten – och avloppsfrågor

Av SBN:s reglemente framgår att nämnden ansvarar för vattenförsörjning och avlopp. SBN är också huvudman för stadens allmänna vatten- och avloppsanläggningar. NSVA och Sydvatten rapporterar löpande till SBN i frågor som rör vattenförsörjning och avlopp.

Beredning och beslut av VA-taxa

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om VA-taxan. Information med förslag till beslut lämnas från NSVA till SBN under augusti/september. På nästkommande nämndssammanträde fattar SBN beslut om förslag till VA-taxan innan den beslutas i kommunfullmäktige i november samma år. VA-taxan börjar gälla från den 1 januari året efter som beslutet togs i kommunfullmäktige.

De tjänstepersoner som utsetts att delta i de tekniska och ekonomiska samråden ska vid förslag till större förändringar i taxan informera SBN i så god tid som möjligt.

Investeringar

NSVA ska löpande hålla utsedd tjänsteperson/kontaktperson i ekonomiska frågor vid SBF informerad i frågor som rör investeringar i vatten- och avloppsanläggningar. NSVA ska i god tid (under december månad) lämna underlag för beslut om den sjuåriga investeringsplanen. NSVA:s investeringsplan behandlas i SBN i mars och antas slutligen av kommunfullmäktige i juni (förutom valår då det sker i november), året före budgetåret. Investeringsprojekt som överstiger 15 miljoner kronor redovisas för SBN varannan månad.

Samordning med andra kommuner

Det är önskvärt att staden samordnar viktigare beslut med de andra ägarkommunerna. Staden ska således eftersträva att samverka och ha dialog med ägarrepresentanter från de andra ägarkommunerna. Detta gäller särskilt i frågor som rör finansiering, större investeringar i vatten- och avloppsanläggningar samt bolagens strategiska utveckling.

Övrigt

Kommunfullmäktige fattar även beslut om Allmänna bestämmelser för vatten och avlopp (ABVA), Dagvattenplan samt utökning av verksamhetsområde. Besluten bereds av SBN.

5.2.7 Rutin för uppföljning

Verksamheten, och i förekommande fall mål i ägardirektiv, följs upp genom delårsrapporter, delårsbokslut och årsbokslut eller enligt överenskomna fastställda rutiner med respektive bolag.

Bolagen ska i sin planering beakta ägarkommunernas tidplan för rapportering av bokslut, delårsrapporter och övrig information som ska lämnas.

Bolagen ska lämna in följande handlingar till kommunstyrelsen:

- protokoll från stämmor och styrelsens sammanträden (löpande efter varje sammanträde)
- bolagets årsredovisning
- revisionsberättelse och granskningsrapport
- årlig bolagsstyrningsrapport inför kommunstyrelsens beslut rörande uppsiktsplikten
- övriga handlingar av vikt

Därutöver ska bolagets styrelse och verkställande direktör i förvaltningsberättelsen redogöra för hur den verksamhet som bolaget bedrivit under året har förverkligat det kommunala ändamålet.

Vad gäller **Ängelholms flygplats AB** ska Ängelholm Helsingborg Flygplats Holding AB få del av:

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmanrevisor
- affärsplan, samt
- övriga begärda handlingar

5.2.8 Information

För samtliga direktägda bolag gäller att bolaget eller dess ägarbolag ska, i ett så tidigt skede som möjligt, informera kommunstyrelsen om viktigare händelser och risker som påverkar eller kan komma att påverka bolagens anseende, ekonomi eller utveckling. Om informationen lämnas muntligen ska det ske till finans- och bolagsenheten vid stadsledningsförvaltningen.

Verkställande direktör i NSVA och Sydsvatten bjuds årligen in till staden för att ge information till de förtroendevalda i kommunalrådsberedningen.

5.2.9 Frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

I direktägda bolag där det i bolagsordningen anges att kommunfullmäktige ska ges möjlighet att ta ställning i frågor som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, gäller att sådana frågor ska underställas fullmäktige för ställningstagande innan bolagets styrelse eller bolagsstämma fattar beslut. Följande frågor anses vara av sådan karaktär:

- Åtgärder som innebär ny eller ändrad inriktning av verksamheten.

- Ingående av avtal/överenskommelser som medför väsentlig förändring av balansräkningen varmed förstås tio procent av bolagets balansslutning eller med ett motsvarande kontraktsvärde.
- Ingående av avtal/överenskommelser vilka, oavsett kontraktsvärde, är av strategisk eller principiell betydelse.
- Beslut om avyttring av betydande del av verksamheten. Med betydande avses del av strategisk eller principiell betydelse, eller som överstiger tio procent av omsättningen.

Bolagen ska i god tid informera kommunstyrelsen om frågor som kan bli föremål för fullmäktiges ställningstagande.

6 Övrigt

6.1 Utseende av styrelseledamöter, styrelsens sammansättning och styrelseuppdraget

En styrelsenomineringsprocess genomförs vart fjärde år efter att val hållits. Ledamöter och suppleanter utses därefter av kommunfullmäktige från den årsstämma som hålls efter det att allmänna val till kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den årsstämma som hålls efter nästkommande val, det vill säga en period om högst fyra år. Nomineringar kan även ske vid andra tidpunkter. Ledamöter och suppleanter kan utses för kortare mandatperioder.

Som huvudregel utser kommunfullmäktige samtliga styrelseledamöter och ersättare som staden och dess helägda eller delägda bolag har rätt att utse. Suppleanternas roll bör regleras i styrelsens arbetsordning. Utgångspunkten är att utsedda suppleanter ska kallas till styrelsemötena och icke-tjänstgörande suppleanter ska ha rätt att närvara och yttra sig på styrelsemötena.

En viktig del i styrelsearbetet handlar om att förstå vilka strategiska och operativa utmaningar bolaget står inför och för att få en bättre bild av detta sker ofta en diskussion med VD.

Styrelsen ska ha rätt samlad kompetens, erfarenhet och bakgrund för att kunna förvalta bolagets angelägenheter med integritet och effektivitet. Genom att ta in ledamöter med varierad bakgrund får styrelsen bredare kompetens och förbättrad dynamik, varvid risk för så kallat grupptänkande kan minskas.

En styrelseledamot är syssloman i förhållande till bolaget. Det innebär att ledamoten är skyldig att ägna uppdraget den tid och omsorg som erfordras för att på bästa sätt tillvarata bolagets intresse. En styrelseledamot ska alltså verka för att kommunens ändamål med verksamheten, så som det kommer till uttryck i bolagsordning och ägardirektiv, förverkligas.

Ledamöter och suppleanter utsedda av kommunfullmäktige ska genomgå en introduktionsutbildning om bolaget, dess verksamhet, organisation, marknad med mera samt en styrelseutbildning med mål att erhålla en certifiering som styrelseledamot.

6.1.1 Externa ledamöter

I HSFAB-koncernen har extern styrelsekompetens rekryterats in till de helägda dotterbolagen Helsingborgshem, Öresundskraft och Helsingborgs Hamn. Syftet är att komplettera befintlig kompetens i bolagsstyrelsen för att skapa en ännu bättre styrelse. Externa ledamöter tillsätts genom en rekryteringsprocess och utses av kommunfullmäktige liksom övriga styrelseledamöter/suppleanter.

6.1.2 Ersättning till förtroendevalda styrelseledamöter, suppleanter och lekmannarevisorer

Bestämmelser om ekonomisk ersättning till förtroendevalda har sin grund i kommunallagen där det anges att kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för ersättning. Kommunfullmäktige fattar vid varje ny mandatperiod beslut om ekonomisk ersättning till kommunens förtroendevalda i ett ersättningsreglemente. Bestämmelserna gäller bland annat för ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, nämnder och kommunalförbund.

Ersättningsreglementet gäller även för ledamöter, suppleanter och lekmannarevisorer i stadens helägda bolag. Eftersom fastställande av arvode till styrelsens ledamöter, suppleanter och lekmannarevisorer sker på bolagsstämma ska bolagsstämman för aktuella bolag dessförinnan besluta att tillämpa stadens ersättningsreglemente.

Bolagsstämma för delägda bolag kan fatta beslut om att tillämpa stadens ersättningsreglemente eller annan kommuns bestämmelser om ersättning till kommunalt förtroendevalda.

6.2 Uppdateringar och ändringar

Administrativa uppdateringar av dokumentet, såsom till exempel tillägg av bolag som kommunen förvärvat, borttagande av bolag som kommunen sålt, förändringar av aktieandelar, ändring av bolagsnamn, följdändringar på grund av ändringar i av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige beslutade handlingar eller dylikt får genomföras av Avdelningen för ekonomi och styrning. Ändringarna ska dokumenteras och kunna redovisas vid begäran. Övriga ändringar ska beslutas av kommunfullmäktige.

